

На данашњи дан **1792.** године у Бечу је објављен први број српског листа "Славно-сербскија вѣдомости". Под утицајем Доситеја Обрадовића "Вѣдомости" је покренуо Стефан Новаковић. Циљ листа било је ширење "истине о отечеству и просвешћеније рода нашега". Лист је имао претплатнике у Пешти, Будиму, Сент Андреји, Новом Саду, Осеку, Трсту и Венецији, широм Подунавља, а продаван је и у Влашкој, Русији. У "Вѣдомостима" су били објављивани позиви на пренумерације српских књига, попут "Историје" Јована Рајића. Запавши у дугове, Новаковић је две године доцније продао штампарију, па је излажење листа обустављено.

216. п. н. е. - Картагински војсковођа Ханибал нанео је у Другом пунском рату код Кане у данашњој југоисточној Италији страховит пораз Римљанима. Његова бројчано слабија војска до ногу је потукла римске легије. Код Кане је погинуло око 50.000 римских војника. У самом граду Риму је завладала паника пошто је постало јасно да више не постоји војска која би могла да брани Рим. Тада је настала позната изрека - Ханибал је пред вратима ("Ханибал анте portas"). Римска држава тада је спашена само захваљујући невероватној мудрости њеног вођства.

1347 - Енглески краљ Едвард III заузео је у Стогодишњем рату француски град Кале.

1460 - Шкотског краља Џејмса II, кога су савременици називали "Џејмс гневног лица", убили су Енглези током опсаде замка Роксбург.

1492 - Шпански морепловац, највероватније италијанског порекла, Кристифор Колумбо испловио је на броду "Санта Марија" из шпанске луке Палос де ла Фронтера на прво путовање "за Индију" - на којем је открио Америку. Веровао је да ће открити морски пут до Индије.

1778 - У Милану је после две године градње, према пројекту италијанског архитекте Ђузепеа Пјермаринија, отворена Миланска скала, једна од најзначајнијих оперских кућа у свету.

1872 - Рођен је норвешки краљ Хакон VII, монарх од 1905. до смрти 1957. Хакон VII је постао краљ Норвешке када се ова 1905. одвојила од Шведске и постала суверена држава. Одбијањем да абдицира снажно је утицао на поданике да организују Покрет отпора немачкој окупацији током Другог светског рата.

1881 - Британске трупе окупирале су египатски град Суец, што је Великој Британији омогућило да 1883. запоседне читаву зону Суецког канала.

1884 - Завршен је железнички мост у Београду на реци Сави, захваљујући чему је наредног месеца пуштена у саобраћај пруга Земун-Београд. Србија се још на Берлинском конгресу 1878. обавезала да ће изградити пругу којом ће преко њене територије бити спојена Аустрија са Солуном у тадашњој Турској. Мост је разаран у оба светска рата и потом оба пута обнављан.

1902 - Рођен је Душан Баранин, српски романиста и публициста. Завршио је педагошку школу у Београду где је, такође, апсолвиром историју. У књижевност је ступио збиркама приповедака "Сељаци", "Шуме падају" као и романом "Њих троје". Доцније се појављују његове романиране биографије и историјски романи, најчешће на тему деветнаестовековне Србије. Дела: "Зека Буљубаша", "Прота Матеја", "Карађорђе", "Хајдук Вељко", "Велики господар", "Краљ Милан". Иако му критика није била склона, у складу с тадашњим идеолошким одредницама, његова дела су уживала и уживају широку популарност.

1903 - Рођен је туниски државник Хабиб Бен Али Бургиба, вођа борбе за независност и први председник Туниса од 1957. Проглашен је 1975. доживотним председником, али је 1987. збачен с власти у државном удару.

1914 - Немачка је у Првом светском рату објавила рат Француској. Истог дана Белгија је одбацила захтев Немачке да њене трупе прођу кроз ту земљу, а Велика Британија је упозорила Немачку да би инвазија на Белгију значила општи рат у Европи.

1924 - Умро је енглески писац пољског порекла Џозеф Конрад. По рођењу био је ситни пољски аристократа (Јозеф Конрад Корженовски). Доспео је, у раној младости, у Енглеску, с намером да постане поморац. Његова дела одликују се иронијом и песимизмом али изнад свега авантуристичким духом. Као припадник британске трговачке морнарице, касније и поморски официр, 20 година је пловио широм света. Његова литерарна дела највећим делом описују животе помораца. Дела: романи "Лорд Џим", "Тајфун", "Ностромо", "Тајни агент", "Под западним очима", "Победа", "Срце таме" (ова књига послужила је као предложак да Милиус напише сценарио за Кополин филм "Апокалипса сада"), аутобиографско дело "Огледало мора".

1936 - Амерички атлетичар афричког порекла Џеси Овенс је скоком у даљ од 8,06 метара освојио прву од четири златне медаље на Олимпијским играма у Берлину. Потом је победио и на 100 и 200 метара и у штафети 4X100 метара. Овакав успех једног афроамериканца био је разочарење за нацистичке главешине - домаћине те олимпијаде.

1940 - Литванија је и формално постала део Совјетског Савеза под називом Литванска Совјетска Социјалистичка Република. Окупација балтичких република била је саставни део споразума Стаљин-Хитлер о подели Пољске из 1939. године. До Првог светског рата те земље су вековима биле саставни део царске Русије.

1945 - Свим етничким Немцима и Мађарима у Чехословачкој је одузето држављанство.

1954 - Умрла је француска књижевница Сидонија Габријела Колет, једна од најутицајнијих француских списатељица 20. века. У романима је мајсторски сликала женске ликове и позоришну средину и с много љубави писала о природи и животињама. Дела: "Клодина у школи", "Клодина у Паризу", "Скитница", "Седам животињских

дијалога", "Сидо".

1958 - Америчка атомска подморница "Наутилус" под командом Вилијама Андерсона прва је прошла испод леденог покривача Северног пола.

1975 - У Београд је допутовао председник САД Џералд Форд у дводневну званичну посету Југославији, истакавши том приликом да политика несврставања Југославије активно доприноси већем разумевању међу народима.

1977 - Умро је кипарски архиепископ Макариос III, вођа покрета за независност Кипра од Велике Британије и први председник те медитеранске земље од 1960. до смрти. Био је и један од истакнутих лидера Покрета несврстаних земаља.

1989 - Али Акбар Хашеми Рафсанџани је преузео дужност председника Ирана.

1992 - У Јованици код Горњег Милановца откривено је богато археолошко налазиште из раног палеолита. Нађени предмети припадају тзв. ашелској култури.

1994 - Дан после захтева владе Србије руководству Републике Српске да прихвати мировни план Контакт групе за Босну и Херцеговину, Скупштина Републике Српске је одлучила да коначну одлуку о томе донесе народ на референдуму 27. и 28. августа, а сутрадан је СРЈ завела санкције Србима у БиХ и блокаду на Дрини.

2000 - Индонезански државни тужилац формално је оптужио за корупцију бившег председника Индонезије Сухарта.

2002 - Турска скупштина укинула је смртну казну, у настојању да земљу приближи Европској унији.

2005 - Војна хунта свргла је мауританског председника Мауја Сид Ахмеда Улда Тају и именовала дугогодишњег шефа државне полиције Елија Улд Мохамеда Вала за новог лидера државе.

2006 - Умрла је Елизабет Шварцкопф прослављени аустријски сопран светског ранга. Шварцкопфова, која је стајала "раме уз раме" са Маријом Калас, светску славу је стекла тумачењем ликова из опера Моцарта и Штрауса. Певањем се активно бавила до 1975. Последње године провела је повучено у својој кући у граду Шрунс у најзападнијој Аустријској покрајини Ворарлберг.

2007 - Око 150 људи се утопило у Сијера Леонеу, пошто се брод на коме су се налазили преврнуо услед јаких пљускова на ушћу реке Велики Скарсис у Атлантски океан. Брод, са око 200 путника, кретао се од престонице Фритаун ка граду Рокпур.

2008 - Умро је руски писац Александар Исајевич Солжењин, добитник Нобелове награде за књижевност 1970. У сибирским логорима провео је пуних девет година. На робију је одведен 1945. право са фронта, на којем се истакао као официр совјетских инжењеријских јединица. Емигрирао је 1974. вративши се у отаџбину након две деценије. У децембру 1998. одбио је највишу државну награду - Орден светог апостола Андреја Првозваног, којим га је одликовао Јељцин, због ситуације у којој се налазила Русија. Током агресије НАТО на Србију (СРЈ) 1999. све време је био веома оштар према политици САД и НАТО. Приповетком "Један дан Ивана Денисовича" у књижевност је увео тему Стаљинових логора. Посебно је његов роман "Архипелаг Гулаг" разобличио лаж "комунистичког раја". На основу емигрантског искуства у Западној Европи и у САД, такође је испољио презир према систему вредности савременог Запада. Остала дела: приповетка "Матрјонини дани", романи "У кругу првом", "Онколошка клиника", "Август Четрнаесте", "Црвени точак", "Русија у провалији", критичка аутобиографија "Борио се шут с рогатим", драме "Гозба победника", "Заробљеници", "Република Рада", "Светлост која је у теби", публицистичко дело "Лењин у Цириху", "Два века заједно", сценарији "Тенкови знају истину", "Паразит".

2008 - Најмање 148 хиндуистичких ходочасника погинуло је, а више од 100 је повређено у стампеду у храму "Наина Деви" у северној Индији, пошто је због великог броја ходочасника, окупљених поводом празника Шараван Аштами попустила ограда степеништа које води до светилишта смештеног на узвисини, у држави Химачал Прадеш, око 320 километара северно од Њу Делхија. Велики број жртава последица је панике која је потом захватила присутне. У истом храму се 1981. десила слична трагедија, тада су у стампеду живот изгубила 53 верника.

(РТ Војводине)